

SAFRA KESESİNİN İYİ HUYLU TÜMÖRLERİ

Ercüment Kuterdem*

Nahit Ökesli**

Hamdi Yılmaz***

Safra kesesinin iltihabi hastalıklarına oldukça sık rastlanılmasına karşın malign ve benign tümörleri oldukça nadirdir. Safra kesesi malign tümörleri de benign tümörlerine göre daha sık görülür. Kaynaklarda iyi huylu safra kesesi tümörlerine % 0,004-10 rastlanıldığı bildirilmektedir (3,5,9). 1970-1976 yılları arasında kliniğimizde izlenen iki olgu bu nedenle sunulmaya değer görülmüştür.

Olgu I : A.T. 55 yaşında, kadın, Prot. No : 2673,

20 gün önce karın sağ üst kadranda bıçak saplanır gibi ağrı, bulantı ve safra kusma yakınmaları ile acil servise baş vurmuş. Akut kolesistit tanısı konarak tedavisi yapılmış. Sonradan çekilen oral ve İ.V. kolesistografilerde safra kesesi dolmamış. Dolmayan safra kesesi tanısı ile kliniğimize yatırıldı.

Çocukluk yaşlarında geçirdiği pnomoni dışında özgeçmişinde kayda değer bir bulgu yok. Ailevi bir hastalık tarif etmiyor.

Fizik muayenede karın sağ üst kadranda duyarlılık var. Murphy bulgusu+.

Rutin kan muayenelerinde patolojik bulgu yok. İdrarda eser albumin ve pyüri saptandı. İdrar kültüründe Garamycine ve Streptomycine duyarlı E. Coli üredi.

Oral kolesistografide safra kesesi dolmuyor. İ.V. Kolesistogramda karaciğer dışı safra yolları normal, safra kesesi dolmuyor.

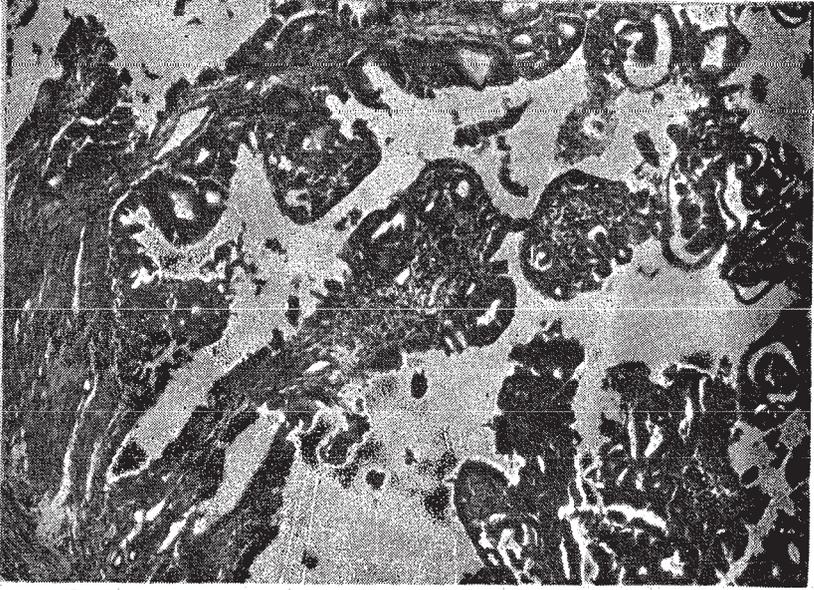
Ameliyat genel anestezi altında sağ subkostal kesi ile yapıldı. Safra kesesi normal görünümlü, palpasyon ile içinde çok sayıda pürtüklü kabartılar hissedildi. Koledok ve karaciğer dışı safra yolları, diğer karın organları normal bulundu. Kolesistektomi yapıldı.

* A.Ü. Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Kliniği Uzman Asistanı

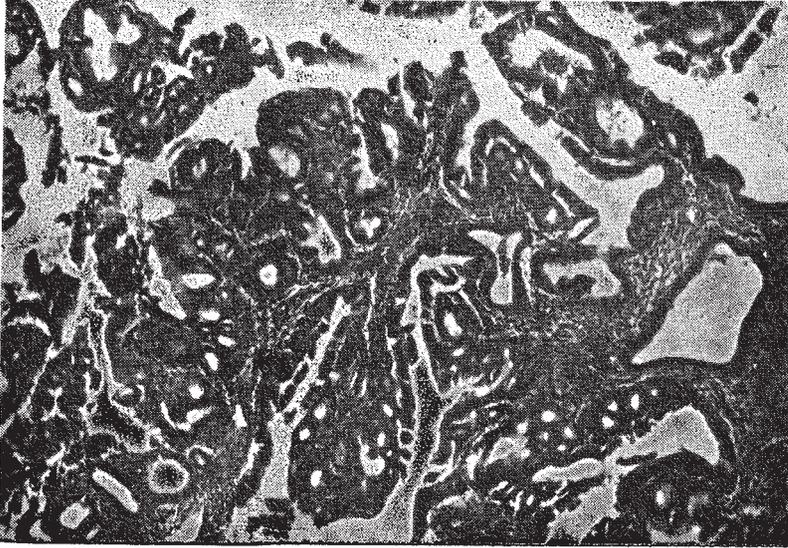
** A.Ü. Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Kliniği Asistanı

*** A.Ü. Tıp Fakültesi Patoloji Enstitüsü Doçenti

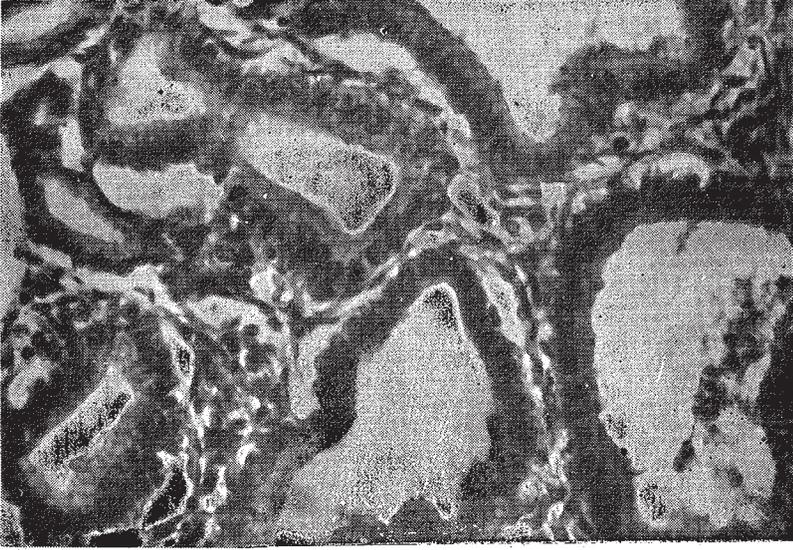
Patoloji Raporu : Prot. No. 4777. Safra kesesi papillamatozisi. (Resim 1,2,3).
Olgu II : M.S. 40 yaşında, erkek. Prot. No : 853. Karın ağrısı, bulantı, yağ-
lı yiyeceklere duyarlılık yakınmaları ile kliniğimize baş vuran hastanın ağrısı, ka-

Resim I : Mukozada lümeneye doğru düzensiz papiller yapılar ve bu yapıların içinde adenoid formasyonlar. H.E. Boyası 40x

Resim II : Bir başka sahadan görünüm. H.E. Boyası 40x

Resim III : Papiller yapılar içindeki kuboidal epitelle döşeli adenoid yapılar. H.E. Boyası 250x

rın sağ üst kadranda oluyor, beline ve sırtına vuruyordu. Ağrıları genellikle yemekten sonra geliyormuş ve spazm çözücü ilaçlar ile geçiyormuş.

Öz ve soy geçmişinde önemli bir bulgu yok.

Fizik muayenede karın sağ üst kadranda duyarlılık var.

Rutin kan ve idrar değerleri normal.

Oral kolesistografide safra kesesi dolmuyor. İ.V. kolesistogramda safra kesesi içinde taş intibağını veren dolma defekti görülüyor.

Genel anestezi altında sağ subkostal kesi ile yapılan ameliyatta safra kesesi içinde palpe edilen orta sertlikteki bir kitle dışında bütün karın organları, karaciğer dışı safra yolları normal bulundu. Kolesistektomi ve karaciğer biopsisi yapıldı.

Patoloji Raporu : Prot. No : 2832.

1 — Kronik kolesistit ve adenom.

2 — Minimal değişiklik gösteren karaciğer dokusu.

TARTIŞMA

Bütün safra kesesi hastalarının ortalama % 0,5 inde benign tümör nedeni ile kolesistektomi yapılmaktadır (3,5,9). Kliniğimizde 1970-1976 yılları arasında 1470 kolesistektomi yapılmıştır. Bunların ikisinde safra kesesi iyi huylu tümörü saptanmıştır (% 0,14). Kaynaklardaki büyük serilerde saptanan sonuçlarda şöyledir :

Kaynaklar	Kolesistektomi Sayısı	Benign tümör Sayısı	%
Lahey Kliniği	4553	7	0,1
Cleveland Kliniği	425.000	8	0,02
Mayo Kliniği	50.000	250	0,5
Ochsner ve Carrera (5)	1103	10	0,9
Bizim Serimiz	1470	2	0,14

Safra kesesinin iyi huylu tümörleri her iki cins ve yaşda görülebilir. Ortalama görülme yaşı 50,2 dir (5,7,9). Bizim olgularımızdan biri kadın diğeri erkektir. Kadının hastamız 55 yaşında, erkek hastamız ise 40 yaşındadır.

Safra kesesi tümörlerinin etiolojisinde kronik yangılar ve taşlar suçlanmaktadır (4,5,8,9). Bizim bir olgumuzda kronik yangı olduğu saptanmıştır (Olgu II).

Bu tümörler 3 tiptedir :

a) Papillom : En sık görülenidir. Makroskopik olarak safra kesesinin iç yüzünde yosun veya karnıbahar görünümü vardır. Sadece mukozayı ilgilendirir. Tek veya çok sayıda olabilir. Kanser öncüsü değildir (3). Ortalama 1-8 mm çapındadırlar. Kesenin her yerine yerleşebilirler. % 28 tek, % 72 çok sayıda olurlar. Koparak safra kesesi taşı oluşturabilirler (1,2,6,7,10). Bizim I. olgumuz bu tipde benign safra kesesi tümörü mevcuttu.

b) Adenom : Daha sık görülür. Mukozada kalınlaşma, konnektif dokudan oluşan bir stroma içinde çok sayıda kuboid veya kolumnar epitel ile döşeli asiner veya tübüler yapılar görülür. Bunda kas tabakası olaya katılmaz. Kanser öncüsü değildir (3). II. Olgumuzda adenom tanısı almıştır.

c) Adenomyom : Fundusda yerleşir. Kas tabakası içinde asiner veya tübüler yapıların görülmesi karakteristiktir.

Safra kesesi benign tümörlerinin kliniği kolesistit bulgularını andırır. Akut kolesistit şeklinde belirtileri olan olgularda bildirilmiştir. Bunlarda polibin D. Cysti-

cusu tıkaması söz konusudur (1,5). Bizim I. olgumuzda akut kolesistit bulguları ile kliniğimize baş vurmuştur.

Rutin laboratuvar tetkiklerinin tanıda fazla değeri yoktur. Kesin tanı oral veya İ.V. kolesistografi ile konur. Ancak bizim II. olgumuzda olduğu gibi dolma eksikliğinin taş veya polibe ait olduğu ayırddedilemez.

Safra kesesinin benign tümörlerinin kesin tedavisi kolesistektomidir (1,5,9).

Komplikasyon olarak bildirilen poliplere bağlı taş oluşumu (1,9) bizim olgularımızda görülmemiştir.

Safra kesesi benign tümörleri nadir rastlanılan klinik olgulardır. Kolesistite benzer klinik bulgular verirler. Kesin tedavileri kolesistektomi ile yapılır.

ÖZET

Safra kesesi iyi huylu tümörü olan iki olgu sunulmuş ve bu hususdaki kaynaklar takdim edilmiştir.

SUMMARY

Benign Tumors of the Gallbladder

The references of benign tumors of the gallbladder and the two cases are presented.

KAYNAKLAR

1. Anderson WAD : Pathology, 6. bası Volüm II. 1963, : The C.V. Mosby Company. St Luis, 1971
2. Cristensen AH Ishak KG : Benign tumors and pseudo tumors of the gallbladder : Report of 180 cases, Ach Pathol 90 : 423, 1970
3. Eiss S, DiMaino D, Caedo JP : Multiple papilloms of the entire biliary tract, case report, Ann Surg 152 : 320, 1960
4. Gagliardi RA, Gelbach PD : Papilloma of the gallbladder, Gastroenterol 32 : 666, 1957
5. Ochsner S, Carrera GM : Benign tumors of the gallbladder, Gastroenterol 31 : 266, 1956
6. Robbins SL : Pathologic basis of disease, 1974 W.B. Saunders Company, Phila, Lond Toronto

7. Sawyer KC : The unrecognized signicance of papillomas, polyps and adenomas of the gallbladder, Am J Surg 120 : 570, 1970
8. Schwartz SI : Principles of surgery, 1969 McGraw-Hill Book Company, New York
9. Shepard VD, Walters W, Dockerty MB : Benign neoplasms of the gallbladder, Arch Surg 45 : 1, 1942
10. Wright GP, Symmers WC, Cameron SR : Systemic Pathology, 1966 Volüm I, Longmans, Green and Co Ltd New York, 1966